

SUOMI TOISEN KIELENÄ OPETUSSUUNNITELMA

VUOSILUOKAT 1-9

SUOMI TOISENA KIELENÄ VUOSILUOKAT 1-2

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen

T1 rohkaista oppilasta harjoittamaan vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja erilaisissa koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa sekä vahvistamaan kuuntelun ja kuullun ymmärtämisen taitojaan

1. luokka: Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä, kysymistä, vastaamista, pyytämistä, kertomista, mielipiteen ilmaisua ja tunteista kertomista arjen ja koulun kielenkäyttötilanteissa. Opetellaan huomaamaan, miten kieli toimii eri tilanteissa: kohteliaat ilmaukset, mielipide- ja tunneilmaukset, kysymysten rakentaminen, nykyhetki ja mennyt aika kerronnassa.

2. luokka: Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä arjen ja koulun kielenkäyttötilanteissa. Harjoitellaan ääntämistä.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2, L4

T2 harjaannuttaa ja rohkaista oppilasta kertomaan ajatuksistaan ja tunteistaan ja keskustelemaan erilaisista aiheista sekä vahvistamaan niissä tarvittavaa sanastoa ja ilmaisua

1. luokka: Harjoitellaan ääntämistä, kuullun ymmärtämistä, toisten kuuntelemista ja toisilta viestijöiltä oppimista. Hyödynnetään rooli- ja teatterileikkejä sekä muita vuorovaikutusharjoituksia satujen, tarinoiden, lorujen ja tietotekstien käsittelyssä.

2. luokka: Opetellaan huomaamaan, miten kieli toimii eri tilanteissa: kohteliaat ilmaukset, mielipide- ja tunneilmaukset, kysymysten rakentaminen, nykyhetki ja mennyt aika kerronnassa.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L7

T3 kannustaa oppilasta vahvistamaan kielellistä ja kehollista ilmaisurohkeutta ja mielikuvitusta ohjaamalla oppilasta osallistumaan ja ilmaisemaan itseään kokonaisvaltaisesti, myös draaman keinoin

2. luokka: Hyödynnetään rooli- ja teatterileikkejä sekä muita vuorovaikutusharjoituksia satujen, tarinoiden, lorujen ja tietotekstien käsittelyssä.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L7

S2 Tekstien tulkitseminen

T4 innostaa ja ohjata oppilasta lukutaidon oppimiseen ja sana- ja käsitevarannon kartuttamiseen

1.-2. luokka: Edistetään lukemaan oppimista ja tekstin merkitysten ymmärtämistä hyödyntäen käsitteitä teksti, kuva, otsikko, kappale, virke, lopetusmerkki, sana, tavu, kirjain ja äänne.

Harjoitellaan tekstin ymmärtämisen strategioita, laajennetaan sana- ja käsitevarantoa sekä opitaan tunnistamaan kerronnan peruskäsitteitä (päähenkilö, tapahtumapaikka, -aika ja juoni).

2. luokka: Harjoitellaan yhteisten ja oman kiinnostuksen mukaisten kaunokirjallisten ja tietotekstien lukemista, tutkitaan niiden merkityksiä ja rakenteita, luetun liittämistä omiin kokemuksiin sekä lukukokemusten jakamista.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

T5 kannustaa oppilasta lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivia tekstejä ja kirjallisuutta ja keskustelemaan lukemastaan

1.-2. luokka: Työskennellään muun muassa kuvien, lastenkirjallisuuden, yksinkertaisten tietotekstien ja mediatekstien parissa. Tutustutaan erilaisiin tapoihin ilmaista aikaa, järjestystä ja paikkaa erityisesti kertovissa ja kuvaavissa teksteissä.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2, L4

S3 Tekstien tuottaminen

T6 ohjata oppilasta harjoittelemaan eri tekstilajien ja niissä tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden tuottamista

1.-2. luokka: Tutustutaan eri tekstilajeihin ja niiden piirteisiin, kuten sanastoon ja fraseologiaan sekä kieliopillisiin rakenteisiin.

2. luokka: Harjoitellaan erilaisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstilajien tuottamista yksin ja ryhmässä.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2, L4

T7 ohjata oppilasta harjoittelemaan käsin kirjoittamisen taitoa ja näppäintaitoja sekä tekstien suunnittelun ja tuottamisen taitoja

1.-2. luokka: Harjoitellaan käsin kirjoittamista ja näppäintaitoja.

- huomioidaan yksilölliset tv-taidot

Laaja-alaisen osaamisen alue: L4, L5

T8 kannustaa oppilasta harjoittelemaan oikeinkirjoituksen perusasioita

1. luokka: Harjoitellaan erilaisten puhuttujen ja kirjoitettujen tekstilajien tuottamista yksin ja ryhmässä.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L4, L5

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

T9 innostaa oppilasta edistämään kielitietoisuuttaan tekemällä havaintoja erilaisista puhetavoista omassa lähipiirissään sekä auttaa oppilasta huomaamaan, että omalla kielenkäytöllä on vaikutusta toisten kielelliseen käyttäytymiseen

1.-2. luokka: Pohditaan kielen ja kulttuurin merkitystä erilaisissa koulun vuorovaikutustilanteissa ja monenlaisissa kuulluissa ja luetuissa teksteissä ja havainnoidaan eri kieliä ja puhetapoja koulussa, medioissa ja vapaa-ajan tilanteissa. Opiskellaan keskustelussa tarvittavia kielitiedon käsitteitä.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L4, L6, L7

T10 innostaa oppilasta kuuntelemaan ja lukemaan ikäkaudelle ja kielitaidolle sopivaa kirjallisuutta ja ohjata oppilasta valitsemaan häntä itseään kiinnostavaa luettavaa sekä opastaa kirjaston käyttöön ja lastenkulttuuriin tutustumiseen

1.-2. luokka: Etsitään itseä kiinnostavaa luettavaa.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2, L4

T11 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvostamaan eri kieliä ja kulttuureita omassa ympäristössään ja eläytymään erilaisten ihmisten asemaan ja elämäntilanteisiin

1.-2. luokka: Tutustutaan eri kulttuurien kertomuksiin, leikkeihin ja juhliin.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2

S5 Käyttö kaiken oppimisen tukena

T12 auttaa oppilasta rakentamaan myönteistä käsitystä itsestä viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana

1. luokka: Tarjotaan erilaisia malleja kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteista. Hyödynnetään oppilaan oman äidinkielen taitoa oppimisen tukena.

2. luokka: Tarjotaan erilaisia malleja kouluun ja oppimiseen liittyvistä kielenkäyttötilanteista ja tutustutaan eri oppiaineiden teksteihin.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

T13 ohjata oppilasta kehittämään kielitaitoaan eri oppiaineissa ja perehtymään koulussa tärkeisiin tekstilajeihin ja niiden ominaispiirteisiin

2. luokka: Tehdään yksinkertaisia eri oppiaineisiin liittyviä tiedonhankintatehtäviä itsenäisesti ja ryhmässä tekemällä havainnoja ympäristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille. Harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

T14 ohjata oppilasta havainnoimaan itseään kielenkäyttäjänä sekä arvioimaan omaa kielenoppimistaan

1. luokka: Tehdään yksinkertaisia eri oppiaineisiin liittyviä tiedonhankintatehtäviä itsenäisesti ja ryhmässä tekemällä havainnoja ympäristöstä ja tulkitsemalla kuvia ja kirjoitettuja tekstejä sekä harjoitellaan tiedon kertomista toisille.

2. luokka: Hyödynnetään oppilaan oman äidinkielen taitoa oppimisen tukena.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

SUOMI TOISENA KIELENÄ VUOSILUOKAT 3-6

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen

T1 ohjata oppilasta vahvistamaan ilmaisuvarantoaan ja taitoaan ilmaista mielipiteensä ja toimia rakentavasti koulun ja muun arjen vuorovaikutustilanteissa

3.-4. luokka: Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua yhteisöllisesti erilaisten aihepiirien pohjalta. Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja.

5. luokka: Ohjataan kokonaisilmaisuun ja hyödynnetään draamatyöskentelyä. Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa (tilannesidonnaiset fraasit ja ilmaukset, ajan ilmaiseminen kerronnassa, modaalisuus).

6. luokka: Harjoitellaan kertomista, mielipiteen ilmaisua ja kuvailua yhteisöllisesti erilaisten aihepiirien ja tekstien pohjalta. Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa (tilannesidonnaiset fraasit ja ilmaukset, vertaaminen kuvailussa sekä epäsuora esitys ja toisen puheeseen viittaaminen).

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

T2 innostaa oppilasta vahvistamaan kasvokkaisen vuorovaikutuksen, opetuspuheen ja kuultujen tekstien kuuntelu- ja ymmärtämistaitojaan

3. luokka: Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa (tilannesidonnaiset fraasit ja ilmaukset).

4. luokka: Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa (tilannesidonnaiset fraasit ja ilmaukset, ajan ilmaiseminen kerronnassa).

5.-6. luokka: Harjoitellaan ääntämistä, kuuntelutaitoja ja kuullusta oppimisen taitoja.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

T3 ohjata oppilasta ilmaisemaan itseään monipuolisesti sanallisia ja ei-sanallisia ilmaisukeinoja käyttäen sekä käyttämään luovuuttaan ja ottamaan huomioon myös muut osallistujat

3.-6. luokka: Osallistutaan oman luokan sekä kouluyhteisön vuorovaikutus- ja kulttuuritoimintaan, niiden suunnitteluun ja niiden toteuttamiseen. Ohjataan kokonaisilmaisuun ja hyödynnetään draamatyöskentelyä.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2

S2 Tekstien tulkitseminen

T4 ohjata oppilasta sujuvoittamaan lukutaitoaan ja käyttämään tietoaan tekstilajeista tekstien erittelemisessä ja tiedon luotettavuuden arvioinnissa itsenäisesti ja ryhmässä

3. luokka: Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (sanaluokat). Oppilas oppii nimeämään verbi, substantiivi, adjektiivi. Harjaannutetaan havaitsemaan, miten persoonaa ja aikaa ilmaistaan tekstissä.

4.-6. luokka: Harjoitellaan kaunokirjallisuuden ja erilaisten tieto- ja mediatekstien sujuvaa lukemista sekä käyttämään tilanteeseen ja tavoitteeseen sopivia lukustrategioita.

Edistetään tekstilajien piirteiden sekä kirjallisuuden peruskäsitteiden tuntemusta. Opitaan tunnistamaan kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä. Harjoitellaan mielipiteen ja arvottavien ilmausten erottamista teksteissä sekä selvittämään tiedon lähteen ja arvioimaan tiedon luotettavuutta.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L4

T5 kannustaa oppilasta kehittämään taitoaan tulkita puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisia luku- ja ymmärtämisstrategioita käyttäen

4. luokka: Kerrataan miten persoonaa ja aikaa ilmaistaan tekstissä.

6.- 5.luokka: Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa. Harjoitellaan hahmottamaan virkkeen osien suhteita (lause, lausekkeen pääsanan ja määritteen suhde, lauseenvastike) tekstin ymmärtämisen tukena.

Laaja-alainen osaaminen: L2, L4

T6 ohjata oppilasta päättelevään tekstien tulkintaan sekä laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan

3. luokka: Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita.

4. luokka: Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Harjoitellaan hahmottamaan virkkeen osien suhteita (lause) tekstin ymmärtämisen tukena. Luokitellaan sanoja merkityksen ja muodon perusteella (kaikki sanaluokat). Pohditaan, millaisia merkityksiä eri sijamuodot sisältävät ja opitaan verbien taipuminen persoona- ja aikamuodoissa.

5.-6. luokka: Laajennetaan sana- ja käsitevarantoa. Harjoitellaan selittämään, vertailemaan ja pohtimaan sanojen, niiden synonyymien, kielikuvien, sanontojen ja käsitteiden merkityksiä ja niiden hierarkioita. Kerrataan sanaluokat.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L4

S3 Tekstien tuottaminen

T7 innostaa oppilasta edistämään käsinkirjoittamisen ja näppäintaitojen sujuvoitumista ja tuottamaan arjessa ja koulussa tarvittavia monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä

3.-6. luokka: Harjoitellaan sujuvaa kirjoittamista, tekstien tuottamisen ja käsittelyn perustoimintoja ja yleiskielen normeja itsenäisesti ja ryhmässä.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L4, L5

T8 auttaa oppilasta syventämään taitoaan suunnitella ja tuottaa tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä käyttämään monipuolisesti niissä tarvittavaa sanastoa ja kieliopillisia rakenteita

3.-6. luokka: Tuotetaan ikäkaudelle sopivia kertovia, kuvaavia, ohjaavia ja yksinkertaisia kantaa ottavia tekstilajeja ja niissä käytettävää sanastoa ja fraseologiaa sekä kieliopillisia rakenteita.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L4

T9 ohjata oppilasta tarkastelemaan ja arvioimaan omia tekstejään sekä kehittämään taitoa antaa ja vastaanottaa palautetta

3.-6. luokka: Tutustutaan kirjoittamisprosessin vaiheisiin ja muokataan tekstejä palautteen perusteella.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L4

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

T10 ohjata oppilasta vahvistamaan kielitietoisuuttaan ja havainnoimaan kielenkäytön tilanteista vaihtelua, eri kielten piirteitä ja puhutun ja kirjoitetun suomen säännönmukaisuuksia

3.-6. luokka: Tutkitaan tilanteen ja aiheen mukaista kielen vaihtelua havainnoimalla koulun ja oppilaiden vapaa-ajan vuorovaikutustilanteita sekä moninaisia kuultuja ja luettuja tekstejä.

3.-4. luokka: Tutustutaan puhutun ja kirjoitetun suomen piirteisiin. Opitaan päättämään keskeisiä säännönmukaisuuksia (sanaluokat).

5.-6. luokka: Pohditaan sanojen, ilmausten ja tekstien ilmentämiä merkityksiä ja tapoja luokitella niitä. Tutustutaan puhutun ja kirjoitetun suomen piirteisiin. Opitaan päättämään keskeisiä säännönmukaisuuksia (lausetyypit, nominien ja verbien taivutus, sanojen yhdistäminen ja johtaminen) ja tapoja luoda merkityksiä.

Laaja-alainen osaaminen: L2, L4

T11 innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kirjallisuuteen ja kulttuuriin ja kannustaa lukemaan lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta sekä rohkaista lukuelämysten jakamiseen ja kirjaston aktiiviseen käyttöön

3.-6. luokka: Tutustutaan lapsille ja nuorille suunnattuun kauno- ja tietokirjallisuuteen, elokuvaan ja mediateksteihin sekä kirjastoon niitä tarjoavana resurssina.

Laaja-alainen osaaminen: L2

T12 ohjata oppilasta havainnoimaan koulun ja muun ympäristön kulttuurista monimuotoisuutta sekä tukea oppilaan monikielistä ja -kulttuurista identiteettiä ja rohkaista hyödyntämään ja kehittämään omaa kielirepertuaaria

3.-6. luokka: Perehdytään lasten ja nuorten maailmaan liittyviin kansanperinteen lajeihin ja nykyperinteeseen.

Laaja-alainen osaaminen: L2, L4

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena

T13 innostaa oppilasta vahvistamaan myönteistä käsitystä itsestään kielenkäyttäjänä ja kielenoppijana sekä asettamaan oppimistavoitteita

3.-4. luokka: Opitaan jäsentämään lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelun ja puhumisen prosesseja pienempiin osiin.

5.-6. luokka: Opitaan jäsentämään lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelun ja puhumisen prosesseja pienempiin osiin ja harjoitellaan näitä osataitoja sekä erilaisia kirjoitus- ja kuuntelutekniikoita.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L2, L7

T14 ohjata oppilasta havaitsemaan, miten kieltä käytetään eri oppiaineissa

3.-6. luokka: Vahvistetaan oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena. Harjoitellaan eri oppiaineiden tärkeiden käsitteiden ja ilmausten tunnistamista ja niiden omaan käyttöön ottamista.

Laaja-alainen osaaminen: L4, L7

T15 kannustaa oppilasta kehittämään tietojaan ja kielellisiä keinojaan itseohjautuvaan työskentelyyn, tiedonhakuun ja tiedon jäsentämiseen itsenäisesti ja ryhmässä

3.-6. luokka: Hyödynnetään tieto- ja viestintäteknologiaa apuna eri tiedonalojen tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa suhteessa tavoitteisiin. Oppilasta ohjataan toimimaan eettisesti tekijänoikeuksia ja yksityisyyttä kunnioittaen ikäluokalle soveltuvin harjoittein.

Laaja-alainen osaaminen: L1, L6, L7

SUOMI TOISENA KIELENÄ VUOSILUOKAT 7-9

S1 Vuorovaikutustilanteissa toimiminen

T1 rohkaista oppilasta kehittämään taitoaan toimia tavoitteellisesti, eettisesti ja vuorovaikutussuhdetta rakentaen koulun ja yhteiskunnan vuorovaikutustilanteissa

7.-9. luokka: Harjoitellaan muodollisempia vuorovaikutustilanteita, argumentointia, selostamista, referointia sekä puhe-esityksen pitämistä ja havainnollistamista. Vahvistetaan taitoja työskennellä keskustellen erilaisten aiheiden ja tekstien parissa.

7. luokka: Harjoitellaan ennalta tehdyn suunnitelman mukainen vuorovaikutteinen esitys (esim. esitelmä).

8. luokka: Harjoitellaan kriittistä suhtautumista kuultuun sekä kuullun käyttöä oman ilmaisun mallina. Esimerkiksi väittelyt.

9. luokka: Harjoitellaan erilaisia ryhmä- ja suunnittelutilanteita. Esimerkiksi työelämätilanteet, paneelikeskustelu, juhlapuhe.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

T2 ohjata oppilasta syventämään muodollisten puhetilanteiden, opetus- puheen ja median puhuttujen tekstien ymmärtämistaitoja

Tutkitaan ja käytetään kieltä osana toimintaa: kussakin toiminnassa tarvittavat kiteytyneet fraasit ja ilmaukset, tuttavallisuuden ja muodollisuuden ilmaiseminen, modaalisuus sekä vahvistaminen ja pehmentäminen mielipiteen ilmaisussa, tiivistämisen keinot ja toisen puheeseen viittaaminen. Harjoitellaan valmisteltujen puhe-esitysten pitämistä.

7. luokka: Harjoitellaan asioimistilanteita ja kuuntelutaitoja.

8. luokka: Sovelletaan opittuja asioita esimerkiksi väittelytilanteessa.

9. luokka: Analysoidaan toisten puheita. Harjoitellaan erilaisia puhetilanteita.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2, L4, L5

T3 kannustaa oppilasta kehittämään esiintymistaitojaan ja taitoaan ilmaista itseään erilaisissa tilanteissa tavoitteellisesti ja erilaisia ilmaisu- keinoja hyödyntäen

7.-9. luokka: Harjoitetaan oppilaiden kykyä käyttää puheen ja kokonaisilmaisun keinoja (kehon, äänen, tilan ja ajan keinoja) itseilmaisussa.

7. luokka: Harjoitellaan kulttuurisidonnaisia puheviestintätilanteita (tervehtiminen, puhutteleminen, esittäytyminen, kiittäminen, anteeksi pyytäminen ja puhelinkäyttäytyminen).

8. luokka: Harjoitellaan keskustelu- ja ongelmanratkaisutaitoja.

9. luokka: Harjoitellaan kriittistä suhtautumista kuultuun sekä kuullun käyttöä oman ilmaisun mallina.

Vahvistetaan taitoja työskennellä keskustellen erilaisten aiheiden ja tekstien parissa.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2

S2 Tekstien tulkitseminen

T4 ohjata oppilasta hyödyntämään tekstilajitietoutta tekstien tulkinnassa, laajentamaan sana- ja käsitevarantoaan, käyttämään tehokkaasti lukustrategioita ja pääättelemään tekstin merkityksiä tekstuaalisten, sanastollisten ja kieliopillisten vihjeiden perusteella

7. luokka: Tekstejä tarkastellaan niissä esiintyvien arvojen, ideologioiden ja vaikuttamiskeinojen kannalta (näkökulman, lauseen rakenteen, henkilöiden ja asioiden nimeämisen, kielikuvien ja ironian vaikutus tekstin tulkintaan). Vakiinnutetaan lukustrategioiden joustavaa soveltamista ja laajennetaan sana- ja käsitevarantoa.

8. luokka: Syvennetään opiskelun, yhteiskunnan ja kulttuurin kannalta merkityksellisten tekstien monipuolista lukemista ja analysointia. Tekstejä tarkastellaan niissä esiintyvien arvojen, ideologioiden ja vaikuttamiskeinojen kannalta (näkökulman, lauseen rakenteen, henkilöiden ja asioiden nimeämisen, kielikuvien ja ironian vaikutus tekstin tulkintaan). Vakiinnutetaan lukustrategioiden joustavaa soveltamista ja laajennetaan sana- ja käsitevarantoa.

9. luokka: Syvennetään opiskelun, yhteiskunnan ja kulttuurin kannalta merkityksellisten tekstien monipuolista lukemista ja analysointia. Vakiinnutetaan lukustrategioiden joustavaa soveltamista ja laajennetaan sana- ja käsitevarantoa. Harjoitellaan erittelemään erityisesti pohtivien, kantaa ottavien ja ohjaavien tekstilajien kielellisiä piirteitä sekä tunnistamaan kirjallisuuden tyylivirtauksia teksteissä. Esimerkiksi kaunokirjallisuuden tyylipiirteiden tunnistaminen.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

T5 ohjata oppilasta kriittiseen tekstien tulkintaan itsenäisesti ja ryhmässä

7. luokka: Harjoitellaan ymmärtävän lukemisen tekniikoita. Jaetaan lukukokemuksia suullisesti ja kirjallisesti.

8. luokka: Harjoitellaan erittelemään erityisesti pohtivien, kantaa ottavien ja ohjaavien tekstilajien kielellisiä piirteitä sekä tunnistamaan kirjallisuuden tyylivirtauksia teksteissä. Harjoitellaan omien ja muiden tekstien analysointia, palautteen antoa ja vastaanottamista.

9. luokka: Harjoitellaan omien ja muiden tekstien analysointia, palautteen antoa ja vastaanottamista. Esimerkiksi tutkitaan erilaisia kaunokirjallisia tekstejä aikansa ilmentäjinä ja mielipiteen ilmaisun välineenä (kirjallisuuden aikakaudet).

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

S3 Tekstien tuottaminen

T6 ohjata oppilasta vahvistamaan taitoa suunnitella, tuottaa ja muokata tekstejä itsenäisesti ja ryhmässä sekä hyödyntämään eri tekstilajeja omien tekstien malleina ja lähteinä

7.-9. luokka: Tuotetaan erityisesti pohtivia, kantaaottavia ja ohjaavia tekstejä tekstilajivalikoimaa laajentaen ja ohjataan käyttämään sanastoa, fraseologiaa ja kieliopillisia rakenteita monipuolisesti (mm. infiniittiset rakenteet tiiviin ilmaisun keinoina). Vakiinnutetaan kirjoittamis- prosessin eri vaiheiden hallintaa sekä erilaisten tietolähteiden käyttöä.

7. luokka: Harjoitellaan kirjoittamisprosessien eri vaiheiden hallintaa.

8.-9. luokka: Vakiinnutetaan kirjoittamisprosessin eri vaiheiden hallintaa sekä erilaisten tietolähteiden käyttöä.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L4

T7 auttaa oppilasta vakiinnuttamaan kirjoitetun yleiskielen normien ja eri tekstilajeissa tarvittavan sanaston ja kieliopillisten rakenteiden hallintaa

7. luokka: Harjoitellaan eri tyyllilajeja ja rekistereitä sekä erilaisia tapoja ilmaista persoonaa ja aikaa johdonmukaisesti tekstissä. Opitaan tunnistamaan kirjoitetun ja puhutun kielen eroja.

8. luokka: Opitaan valitsemaan tekstiin sopivat ilmaisutavat. Opitaan tunnistamaan ja erottamaan erilaisten tekstilajien päätyyppejä. Opitaan tunnistamaan lauseenjäsenet tekstien lauseista.

9. luokka: Opitaan valitsemaan tekstiin sopivat ilmaisutavat. Harjoitellaan tunnistamaan nominaalimuodot. Harjoitellaan tunnistamaan lauseenvastikkeet ja käyttämään niitä tiiviin ilmaisun keinona. Kerrataan kielenhuollon asioita.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2, L3

S4 Kielen, kirjallisuuden ja kulttuurin ymmärtäminen

T8 ohjata oppilasta syventämään kielitietoisuuttaan ja kiinnostumaan kielen ilmiöistä, auttaa oppilasta tunnistamaan kielen rakenteita, eri rekistereitä, tyylipiirteitä ja sävyjä ja ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja seurauksia

7. luokka: Tutkitaan tekstejä ja tehdään päätelmiä kielen merkityksistä, rakenteista (lauseenjäsenitys, modaalisuus, rektio) ja kielellisten valintojen vaikutuksesta tekstin sävyyn. Kerrataan sanaluokat sekä nominien ja verbien taivutus.

8. luokka: Tutkitaan tekstejä ja tehdään päätelmiä kielen merkityksistä, rakenteista (lauseenjäsenitys, modaalisuus, rektio) ja kielellisten valintojen vaikutuksesta tekstin sävyyn. Tutkitaan kriittisesti median toimintatapoja omassa elämässä ja yhteiskunnassa.

9. luokka: Opetellaan tunnistamaan nominaalimuotoja, lauseenvastikkeita ja lauselyhenteitä teksteistä. Harjoitellaan sanojen johtamisen pääperiaatteita.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L4

T9 innostaa oppilasta tutustumaan kirjallisuuden lajeihin, suomalaiseen kirjallisuuteen, sen historiaan ja yhteyksiin maailmankirjallisuuteen sekä ohjata tunnistamaan tekstin suhteita toisiin teksteihin

7.-9. luokka: Tutustutaan kirjallisuuteen, elokuvaan, teatteriin ja mediakulttuuriin.

Huomioidaan Rovaniemen kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma.

8. luokka: Harjoitellaan vaikuttavan kielen keinojen etsimistä myös omalla äidinkielellä.

9. luokka: Tutkitaan kriittisesti median toimintatapoja omassa elämässä ja yhteiskunnassa. Vertaillaan suomea oppilaille tuttuihin kieliin ja tutkitaan, miten kielet vaikuttavat toisiinsa. Tutustutaan Suomen kielitilanteeseen ja kielen kehityksen päävaiheisiin. Tutustutaan maailman kirjallisuuden ja suomalaisen kirjallisuuden vaiheisiin. Käytetään kirjastoa sekä tieto- ja viestintäteknikkaa apuna laajemmassa kirjallisessa työssä (esim. kirjallisuusportfolio tai kirjallisuustutkielma).

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2

T10 auttaa oppilasta avartamaan kulttuurinäkemystään ja erittelemään koulun ja yhteiskunnan monikielisyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta sekä tunnistamaan kulttuurien samanlaisuuksia ja erilaisten ilmiöiden kulttuurisidonnaisuutta

7. luokka: Tutkitaan kriittisesti median toimintatapoja omassa elämässä ja yhteiskunnassa.

8. luokka: Vahvistetaan kulttuurisen monimuotoisuuden ymmärrystä vertailemalla kulttuurisia kokemuksia eri puolilta maailmaa ja eri aikoina.

9. luokka: Vahvistetaan kulttuurisen monimuotoisuuden ymmärrystä vertailemalla kulttuurisia kokemuksia eri puolilta maailmaa ja eri aikoina. Perehdytään suomen kielen vaihteluun ja tutkitaan suomen kielitilannetta.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L2

S5 Kielen käyttö kaiken oppimisen tukena

T11 ohjata oppilasta vakiinnuttamaan myönteistä käsitystä itsestään viestijänä, lukijana, tekstien tuottajana sekä kielenoppijana, ohjata häntä näkemään ja vertaamaan erilaisia oppimistyyliä ja tapoja sekä oppi- maan muilta

7.-9. luokka: Syvennetään oppilaan taitoa käyttää omaa äidinkieltään ja muita osaamiaan kieliä kaiken oppimisen tukena. Esimerkiksi oman äidinkielen vertailu suomen kieleen, sanakirjat sekä muiden tukimateriaalien käyttö oman oppimisen tukena.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L2, L7

T12 ohjata oppilasta havainnoimaan, miten kieltä käytetään eri tiedonaloilla

7. luokka: Perehdytään puhe- ja kirjakielen eroihin.

8. luokka: Tuetaan eri tiedonalojen tekstien lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelemisen ja puhumisen taitoja.

9. luokka: Vertaillaan arkikieltä ja eri tiedonalojen tapoja käyttää kieltä. Tuetaan eri tiedonalojen tekstien lukemisen, kirjoittamisen, kuuntelemisen ja puhumisen taitoja.

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L4, L6

T13 kannustaa oppilasta kehittämään tiedonhankintataitoja, oman työskentelyn suunnittelua,

jäsentämistä ja arviointia itsenäisesti ja ryhmässä

7.-9. luokka: Vahvistetaan tieto- ja viestintäteknologian käyttötaitoja tiedonhankinnassa, oppimisessa ja oman oppimisen arvioinnissa. Harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä oman työn muokkaamista saadun palautteen pohjalta.

7. luokka: Harjoitellaan muistiinpanojen tekemistä sekä käsin että sähköisesti kirjoittaen.

8. luokka: Harjoitellaan lähdeviittausten merkitsemistä.

9. luokka: Harjoitellaan useiden lähdeviittausten

Laaja-alaisen osaamisen alue: L1, L5, L6